

Johanna Ojala-Niemelä sd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä kansaneläkelain perusteella maksettavien etuuksien indeksikorotuksiin (34 200 000 euroa)

Eduskunnalle

Hallitus aikoo jättää kansaneläkeindeksin pysyvistä lainsäädännöstä poiketen vuoden 2017 tasolle. Jo aiemmin hallitus on antanut kansaneläkeindeksillä tarkistettavien etuuksien tason laskea poikkeuksellisesti indeksin painuttua miinukselle vuonna 2016. Tämän lisäksi hallitus teki kansaneläkeindeksiin sidottuihin etuuksiin 0,85 % :n leikkauksen vuonna 2017. Nyt siis hallitus jättää indeksin kuluvaan vuoden alennetulle tasolle. Tämä tarkoittaa 1,18 %:n leikkausta etuuksiin. Indeksitarkistuksia koskeva muutos on tarkoitettu pysyväksi. Näin etuudet jäävät jatkossakin tälle matalammalle tasolle.

Hallituksen leikkaus kohdistuu pienimpiin etuuksiin, jotka on sidottu kansaneläkeindeksiin. Indeksileikkausten myötä valtion rahoittamat kansaneläkemenot alenisivat vuonna 2019 jäädytyksen johdosta 24,4 miljoonaa euroa, leikkaus takuueläkkeistä olisi 2,7 miljoonaa euroa, perhe-eläkkeistä ja lapsikorotuksesta 300 000 ja eläketuesta 300 000 euroa sekä vammaisetuuksista 6,5 miljoonaa euroa.

Indeksileikkaukset kumuloituvat paitsi eri etuuksien kautta myös ajallisesti. Muutokset kohdentuvat herkästi samoille henkilöille ja kotitalouksille sekä erityisesti pitkään tiettyjä etuuksia saaville. Lisäksi vaikutukset kumuloituvat myös elämäntilanteiden mukaan. Useita eri etuuksia saavan henkilön osalta jo yksittäisenkin leikkauksen vaikutus kertyy, koska indeksin alentaminen kohdistuu samanaikaisesti useampaan henkilön saamaan etuuteen. On myös huomattava, että hallitus on aiemmilla muilla päätöksillään mm. heikentänyt eläkkeensaajan ja yleistä asumistukea, lakkauttanut keliakiakorvauksen, leikannut kakkostyypin diabetespotilaiden lääkekorvauksista ja nostanut sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja merkittävästi.

Emme voi hyväksyä hallituksen leikkauslinjaa, joka ilman kattavia vaikutusarvioita kohdistaa lukuisia perusetuuksien leikkauksia toistuvasti samoihin ihmisiin ja ajaa ihmisiä köyhyyteen ja viimesijaisen toimeentulotuen asiakkaiksi. Katsomme myös, että pienituloisten eläkeläisten toimeentuloa on parannettava sekä etuuksia korottamalla että palvelumaksuja helpottamalla. Tulomme esittämään mallia, jossa kansaneläkkeen ja työeläkkeen yhteensovitus muutetaan siten, että pientä työeläkettä saavien toimeentulo paranee 30 eurolla kuukaudessa ja pitkällä aikavälillä, taloustilanteen niin salliessa, 100 eurolla kuukaudessa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Talousarvioaloite TAA 437/2018 vp

että eduskunta lisää 34 200 000 euroa momentille 33.40.60 kansaneläkelain perusteella maksettavien etuuksien indeksikorotuksiin.

Helsingissä 28.9.2018

Johanna Ojala-Niemelä sd
Suna Kymäläinen sd
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Kristiina Salonen sd
Pia Viitanen sd
Harry Wallin sd
Pilvi Torsti sd
Ville Skinnari sd
Satu Taavitsainen sd
Maria Tolppanen sd
Antti Rinne sd
Joona Räsänen sd
Sirpa Paatero sd
Ilmari Nurminen sd
Mika Kari sd
Anneli Kiljunen sd
Sanna Marin sd
Riitta Myller sd
Lauri Ihalainen sd
Maria Guzenina sd
Jukka Gustafsson sd
Tarja Filatov sd
Maarit Feldt-Ranta sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Katja Taimela sd
Tytti Tuppurainen sd
Erkki Tuomioja sd
Timo Harakka sd
Tuula Haatainen sd
Riitta Mäkinen sd